

پرسش و پاسخ

با کاوشگران تاریخ و دانشوران معرفت

◇ سرکار خانم فرزانه نوربخش از تهران، طی نامه‌ای به دکتر روحانی «... از مطالب بسیار سودمند و روشنی‌بخش فصلنامه ۱۵ خرداد، تشکر فراوان» نموده و این پرسش‌ها را مطرح کرده‌اند:

۱. «در این روزها بسیار شایع شده که احمد آقای خمینی مدتی قبل از فوت، خدمت آقای منتظری رسیده و حلالیت طلبیده است، آیا صحت دارد؟»

۲. «محتوای کتاب شهید جاوید چه بوده است؟»

۳. «از متن کتاب خاطرات و پاسخگویی جنابعالی به نظر می‌رسد که آقای رفسنجانی همیشه حالت جانبدارانه نسبت به آقای منتظری داشته است. آیا این برداشت صحیح است؟ و اگر صحیح است، آقای رفسنجانی با آن همه سوابق فکری و مبارزاتی، چطور به این دیدگاه

رسیده‌اند؟»

شایعه ملاقات شادروان حاج سید احمد خمینی(ره) با آقای منتظری و اظهار ندامت و پشیمانی واقعیت ندارد و از دروغ‌هایی است که شبکه مرموز حاکم در بیت نامبرده ساخته و شایع کرده است تا با این شگرد موضع امام(س) مبنی بر عزل منتظری از قائم‌مقامی را به زیر سؤال ببرند و خیانت‌های مهدی و هادی هاشمی به آقای منتظری و انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی را پوشیده دارند و به اصطلاح ننگ را با رنگ بزادیند.

مشابه این شایعه را قبلاً درباره دیگر پیروان راه امام(س) که در برابر بیراهه‌پویی آقای منتظری موضعی آشکار دارند، نیز بر سر زبان‌ها انداخته‌اند، اکنون نیز به این انتظار نشسته‌اند تا هر کدام از آن بزرگوارانی که موضع صریح و آشکار در برابر لغزش‌ها و انحرافات آقای منتظری داشته و دارند، از دار دنیا رحلت کنند، تا شبکه مذکور به دروغ رواج دهند که «آن مرحوم در آخر عمری از موضع خود علیه آقای منتظری پشیمان شده است!» و یا اینکه «به حضور آقای منتظری رفته و حلالیت خواسته است!»

لازم به یادآوری است اگر مرحوم حاج سید احمد آقا با آقای منتظری دیدار کرده و به اصطلاح حلالیت خواسته بود، شبکه حاکم در بیت او و تنظیم‌کنندگان کتاب خاطرات، با بوق و کرنا آن را اعلام می‌کردند و روی آن مانور می‌دادند، لیکن در کتاب خاطرات منسوب به آقای منتظری، پرسش و پاسخی را سرهم‌بندی کرده‌اند که دروغ بودن این شایعه را آشکار می‌سازد، متن آن پرسش و پاسخ را در پی می‌آوریم:

سؤال: شنیده شده است که این اواخر مرحوم حاج احمد آقا خمینی از مسائل گذشته به‌خصوص نوشتن رنجنامه و برخوردهایی که با حضرتعالی کرده بود، پشیمان شده، در صدد جبران بوده است؟

جواب: اینکه ایشان مستقیماً به من پیغام داده باشند که مثلاً من پشیمان شده‌ام کسی چنین پیغامی برای من نیاورد... البته این اواخر که مرحوم حاج آقا رضا صدر - که دایی خانم احمد آقا می‌شد - فوت شده بودند، من در مسجد اعظم برای شرکت در فاتحه ایشان

رفته بودم، وقتی از مجلس بیرون می‌آمدم احمد آقا کنار دیوار در دالان نشسته بود، تا چشمش به من افتاد بلند شد و سلام کرد و خیلی گرم گرفت و حال و احوال کرد و احترام کرد، ولی اینکه آیا پشیمان شده بود یا نه من نمی‌دانم...^۱

این پرسش و پاسخ که در کتاب خاطرات منسوب به آقای منتظری آمده است، دروغ بودن شایعه دیدار مرحوم حاج سید احمد آقا با آقای منتظری و درخواست حلالیت را برملا می‌کند.

۲. از آنجا که در این فصلنامه برای پرداختن به این جریان مجال نیست، به شما توصیه می‌شود کتاب مزبور و برخی کتاب‌هایی را که در آن نوشته شده است مطالعه کنید.

۳. یکی از تفاوت‌های حضرت امام(س) با دیگران این بود که آنچه امام در خشت خام می‌دید، آنها در آینه هم نمی‌دیدند و در نتیجه خطری را که امام از جانب آقای منتظری می‌دید، بسیاری از کسان در آن روز و حتی برخی از آنان تا به امروز درک نکردند. از این رو، به قول شما نسبت به او «حالت جانبدارانه» داشتند. چنان که در مورد سازمان منافقین نیز همین وضع بود؛ امام(ره) در غربت نجف، ماهیت این گروهک را شناخته بود و از آنان احساس خطر می‌کرد، اما بسیاری از مبارزان روحانی با کمک مالی به منافقان و واداشتن بهترین جوانان مسلمان به پیوستن به این گروهک ندانسته آب به آسیاب دشمنان اسلام می‌ریختند. با وجود این، این‌گونه خطاها و اشتباهات نباید موجب به زیر سؤال رفتن سوابق مبارزاتی و فداکاری‌های خداپسندانه افراد شود. زیرا «الجواد قد یکبوا»^۲

◇ آقای ارحامی از بوشهر - دانشگاه خلیج فارس - نوشته‌اند: «تقاضای من این است، آن جمله‌ای را از امام(ره) که در نامه ۶۸/۱/۶ بوده ولی هنگام انتشار خط‌خورده و سانسور شده برای من بنویسید.»

۱. خاطرات منسوب به آقای منتظری، ص ۷۴۶.

۲. اسب تندرو گاهی سکندری می‌خورد.

خوب است نامه‌ای به آقای منتظری و باند حاکم در بیت او بنویسید و از آنان که ادعا دارند مردم را محرم راز می‌دانند و همه مسائل را با مردم در میان می‌گذارند، بخواهید آن جمله‌ای را که هنگام انتشار نامه امام به آقای منتظری خط خورده است برای مردم بازگو کنند. البته اگر این کار را نکردند - که حتما نخواهند کرد - ما در فرصتی دیگر آن را با مردم خوب ایران در میان خواهیم گذاشت.